No. 1423 1851.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau der COURANT.

DINGSDAG, 23 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden, worden *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 22 December.

Wij ontvangen van eene bevriende hand een zeer merkwaardig opstel over de pers, dat wij, schoon met eenig voorbehoud, aan al wie nadenkt over de wereldgebeurtenissen, ernstig aanbevelen.

Wij laten het bedoelde opstel hier volgen.

Wat elders in de ons naburige rijken plaats heeft, is voor ons, Nederlanders, schier van geen minder belang, dan onze eigene daggeschiedenis. Daar was een oogenblik in de historie — een glansrijk oogenblik, doch dat, uit den aard der zaak, slechts zeer kortstondig kon zijn! — dat de Republiek der Vereenigde Provinciën, zelve door de Staten van Holland overheerscht, die op hunne beurt weder van den Amsterdamschen magistraat afhingen, aan Europa de wet stelde. Dat oogenblik is lang en spoorloos voorbij. Nederland stelt de wet aan niemand meer. Het ondergaat integendeel met de grootste lijdelijkheid, en tegenwoordig lijdelijker dan ooit, den invloed, welke van uit Duitschland, Frankrijk en Engeland op zijn lot geoefend wordt. Het is uit dien hoofde dat wij meenen, dat, wat elders plaats heeft, voor ons naauwelijks van minder belang is, dan onze eigene daggeschiedenis. En daarom achten wij dan ook zoo bijzonderlijk der aandacht overwaardig, wat in Frankrijk plaats heeft gegrepen, en wat in Duitschland wordt voorbereid met betrekking tot de drukpers.

Welk het lot is geworden van die van Frankrijk, weten [illegible] over haar uitgesproken is geworden. [illegible] Ook hare vrijheid, ook de vrijheid der drukpers [illegible] heeft de ijzeren vuist van Lodewijk Napoleon aan banden gelegd, — aan banden, welke zij niet gemakkelijk zal verbreken.

Betreurenswaardig wordt die daad van geweld door velen geheeten. Nog betreurenswaardiger echter is het, dat de drukpers in Frankrijk aan de afschuwelijkste buitensporigheden zich had te buiten gegaan in die mate, dat zulk eene aan haar gepleegde daad van geweld, in plaats van met algemeene afkeuring ontvangen te zijn geworden, door het gansche konservatieve Europa onvermijdelijk geacht en bijna toegejuicht wordt. Of trilt niet van verontwaardiging elk onverbasterd gemoed, bij de gedachte aan al de gruwelen, door de Fransche pers uitgebroeid en met duivelenboosheid voortgeplant? Elk voertuig greep zij tot dat laatste doel aan: dagbladen, maandschriften, almanakken, romans en tooneelstukken zoowel als wetenschappelijk ingekleede werken; prachtig geïllustreerde boeken, voor de hoogere klasse en den burgerstand bestemd, waarin het kwaadaardigst venijn onder het bevalligst en schitterendst kunstvernis werd toegediend; de verraderlijkste of liederlijkste uitspattingen der bedorvenheid, in elken literairen vorm gegoten en tot lage prijzen verkrijgbaar gesteld, of zelfs kosteloos bij honderd-duizenden exemplaren onder het volk verspreid. Zoo pleegde straffeloos de Fransche pers moordaanslag op moordaanslag op deugd en goede zeden; de gedrochtelijkste misdaden werden door haar voorgesteld als een onschuldig tijdverdrijf; de gansche maatschappij wees zij aan als de prooi, waarop het aan alle begeerlijkheden en brutale driften vrij stond, ter koeling van den woesten hartstogt, jagt te maken; ja, eindelijk — want waartoe langer stil te staan bij hare gruwelstukken? — werd door de drukpers, in de godslastering, het eerst door Proud'hon geformuleerd, *God zelf* ongestraft *als het absolute kwaad geproklameerd*, en werd van toen af door haar als de grondslag van de maatschappij der toekomst gepreezen, de afschuwelijke leuze: „*que Dieu, c'est le Mal!*"

Mogten zulke bedrijven zonder kastijding blijven? Mogten zij dat, terwijl het gebleken was, dat zij een aanzienlijk gedeelte van Frankrijks bevolking tot in het merg van zijn gebeente bedorven en alle beginselen van maatschappelijke orde in zijn gemoed vernield en uitgeroeid hadden? Mogten zij dat, terwijl het niet minder duidelijk gebleken was, wat zoo lang reeds van te voren gezegd werd, dat tegenover den verleidelijken en den hartstogt streelenden invloed van de slechte pers, de goede zich bijna geheel magteloos en zonder inwerking op het volk zou betoonen? Mogt dan, ter liefde van wij weten niet welk ellendig beginsel van absolute vrijheid, — van vrijheid zelfs tot het kwade, de ondergang der maatschappij voltrokken worden, zonder dat er ook maar ééne poging in het werk gesteld werd om haar te redden; zonder dat hij, die daartoe het *vermogen* bezat, voor het minst beproefde het reeds vergevorderde ontbindingsproces tot staan te brengen en den straffeloos geduldden invloed van het kwaad te breidelen? Wie regt en vrijheid lief heeft — voorzeker het hart moet hem gebloed hebben bij de erkenning der noodzakelijkheid, van tegenover de uiterste gevaren, vooral uit de losbandigheid der drukpers ontstaan, tot het uiterste middel: het despotiesch geweld, zijne toevlugt te moeten nemen. Wie echter tevens erkent, dat het de eerste pligt van den regeerder is, te zorgen voor de instandhouding der maatschappij; en wie daarenboven inziet, dat de maatschappij onvermijdelijk de prooi had moeten worden der verfoeijelijkste barbaarschheid, tenzij de slechte pers, aan handen en voeten gekluisterd, magteloos ter neêr werd geworpen — hij moet er in juichen, dat aan de propaganda van het kwaad, ten gevolge waarvan de gansche dampkringslucht van Europa verpest werd, paal en perk werd gesteld, en dat in Frankrijk, waar de voornaamste stookplaats was van het kwaad, en welks boeken de gevaarlijkste dragers waren der smetstof, de voet van den geweldenaar de slechte pers ter aarde houdt neêrgestrekt.

Intusschen, zoo het reeds véél is de heerschappij der slechte pers verbroken, of voor het minst haren invloed grootelijks beperkt te hebben, — intusschen is het er [illegible] daarmede [illegible] tot een nieuw leven zou opgewekt zijn. Het is niet genoeg, dat de propaganda van het kwaad gestuit is; de propaganda der goede beginselen moet het heilbrengend geneesmiddel schenken en het verspreiden over het gansche, door zedelijke krankheid aangegrepene en half verteerde Europa. De graaf de Montalembert heeft het met zijne gewone puntigheid geformuleerd, waartoe die propaganda der goede beginselen strekken moet. „De gebeurtenissen, zeide hij in zijn schrijven aan prof. H. Muller, hebben zich belast met de taak, om aan Europa te bewijzen, *dat het onzin is de Revolutie anders dan door den terugkeer tot het Katholicismus te willen bestrijden*. Gij hebt daarom, dus gaat hij voort te schrijven aan den ontwerper der *katholijke konservatieve drukpers-vereeniging*, gij hebt daarom de dringende behoefte van ons tijdvak *goed* begrepen, *met de konservatieve zaak onder de hoede der onwrikbare katholijke waarheid te stellen*." Ziedaar dan, waarheen ter uitroeijing der wel tot zwijgen gebragte, maar nog niet vernielde beginselen der Revolutie moet gestreefd worden: naar de in het licht stelling der katholijke waarheid, als de eenige grondslag en de eenige waarborg der maatschappelijke orde en des maatschappelijken behouds. Wordt zij, de katholijke waarheid, als zoodanig, erkend, dan is het met de Revolutie voor goed gedaan, en vrede en geluk mogen voor langen tijd aan de wereld verzekerd geacht worden.

En wat zien wij nu tot dat einde in het werk gesteld over gansch Europa heen? Wij zwijgen van de onmiddellijke bemoeijingen der Kerk en harer bedienaren, uitmuntende door hooge deugd en onbegrensden godsdienstijver, en door den band der heiligste eenheid aan den stoel van Petrus vastgehecht. Wij zwijgen ook van den invloed ten goede, ook door haar voorbeeld geoefend, van zoo talloos vele, schooner dan immer bloeijende, en zich zelve voor het heil der menschheid opofferende en ten beste gevende godsdienstige en liefdadige vereenigingen. Doch is het niet een heugelijk feit, dat over gansch Europa heen en evenzoo in de Nieuwe wereld de katholijke pers overal, bij het klimmen der maatschappelijke gevaren, tot het bewustzijn van hare hooge roeping ontwaakt is? En dat ontwaken heeft niet plaats gegrepen in één rijk, of in ééne stad of gemeente. Maar overal waar, wegens de verwarring van alle godsdienstige, maatschappelijke en politieke begrippen, de aanwijzing der katholijke beginselen de allereerste en fondamenteele behoefte was, trad de katholijke pers in 't leven; overal, zoo in Frankrijk, als in Italie, als in Duitschland, als in Engeland, als in Belgie, als in de Nieuwe Wereld, als in Nederland, de banier ontrollende, welke het eerst door de drie jeugdige vrienden, welke de *Univers* gefondeerd hadden, was omhoog geheven — de banier, waarop geschreven stond de waarlijk herstellende en konservatieve spreuk: *Catholique avant tout*, Katholijk voor alles!

Dat was echter nog niet genoeg. Het was niet genoeg, bij de enormiteit van het nog aanwezige kwaad, dat de katholijke pers in 't leven trad en zich alom geldend wist te maken. Bij al het goede door haar beoogd, moesten hare pogingen slechts onvolkomene resultaten opleveren, ook daarom, wijl die pogingen te zeer geïsoleerd waren, te zeer op zich zelven stonden. Dat zagen evenzoo eenige vrienden in Duitschland in, en zij vatt'en het kloek besluit op, de verspreide krachten tot een zamenwerkend geheel te vereenigen, tot welk doel zij, onder het presidium van den graaf von Stolberg, eene *Vereeniging voor de katholijke konservatieve pers* tot stand bragten.

Zullen zij hun doel bereiken? Krachtens hetgeen het katholijk beginsel van vereeniging en zamenwerking op andere terreinen tot stand heeft gebragt, mogen wij ons, onder Gods hulp, met de beste uitkomsten vleijen. Gaan wij slechts na wat de *Vereeniging* zich voorstelt, hetgeen door onzen nieuwen geloofsbroeder, den voortreffelijken de Florincourt aldus omschreven wordt:

„De hoofdzaak is maar dat men in stad en land alle onkatholijke bladen, van de grootste dagbladen af tot de kleinste vuile blaadjes toe, langzamerhand verdringe en andere echt katholijke tijdschriften in hunne plaats invoere. Daartoe wordt in de eerste plaats vereischt eene naauwkeurige kennis van den gansche rampzaligen [illegible] gevormd heeft, distrikt, waarvoor de *Vereeniging* zich van al die slechte bladen, die zich in deze en gene plaats hebben ingedrongen en aan het katholijke leven groot nadeel toebrengen. Die kennis nu kan de *Katholijke Vereeniging* verkrijgen, door tot dat einde eene kommissie van zaakkundigen te benoemen. Men zal dan naderhand spreken over de geschiktste wijze om de aldus blootgelegde kwalen te verhelpen, deels *negatief*, door te bewerken dat al zulke schadelijke voortbrengselen der pers, niet langer er op na gehouden, gekocht en gelezen worden; deels *positief*, door te onderzoeken wat daarvoor in de plaats moet worden gesteld. Dan zal het zaak zijn geschikte mannen te doen optreden, en de uitwendige middelen aan de hand te doen voor de vestiging en organiseering van zulk eene katholijke pers. Wanneer de katholijke associatie zich met die vrome taak belasten, en zich met hun gebed en onderworpen vertrouwen op God daaraan toewijden; wanneer zij op deze wijze over gansch Oostenrijk en Duitschland een uitgebreid net van hoofd- en onder-vereenigingen vormen, dan kan men slagen in iets, wat tot dusverre aan geene Staatsmagt, aan geene persweigeving, aan geene censuur gelukt is: — om namelijk de drukpers weder tot de dienst van God en van zijne geboden terug te brengen."

Dit derhalve stelt zich de *Vereeniging voor de katholijke konservatieve pers* voorshands voor, en daaraan heeft zij reeds een begin van uitvoering gegeven. Het is te verwachten, dat het voorbeeld in deze door Duitschland gegeven, niet verloren zal gaan noch voor Frankrijk, noch voor Engeland, noch voor België; terwijl wij verwachten durven, dat de elders gegeven of nog te geven voorbeelden ook ten onzent, waar de zedelijke inwerking der grootere ons omgevende Staten in zoo vele opzigten levendig gevoeld wordt, niet zonder invloed zullen blijven.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft in de avondzitting van Zaturdag jl. de beraadslagingen over het handels-traktaat met België ten einde gebragt. Na dat de debatten in *geheim komité* waren gesloten; is de Kamer in *openbare* vergadering tot de stemming overgegaan, en heeft het ontwerp aangenomen met de meerderheid van 34 tegen 21 stemmen.

Er waren dertien leden afwezig, waaronder verscheidene vermoedelijk tegen het ontwerp zouden hebben gestemd.

De *Nederlander* van heden neemt uit *de Tijd* over een gedeelte van het gesprek volgens de *Duitsche*

Volkshalle tusschen Z. K. H. prins Hendrik en Z. Hoogw. den provikaris van Luxemburg gehouden, voor zoo ver zulks de veranderde gezindheid des Pausen omtrent de terugkomst van Mgr. Laurent betreft. De *Nederlander* zegt daarvan:

»De *verandering* wordt *toegelicht*, dus *erkend*.

»Op grond van latere berigten en van gewijzigde overtuiging, is de Paus *thans geheel anders gezind dan in* 1848 en doet hij juist het tegenovergestelde van hetgeen hij toen *beloofd* had.

»Dergelijke *verandering* (de zaak zelve daargelaten) is voor de onderhandelaars met den Paus een niet onbelangrijke wenk."

Wij vragen; hoe, *als de zaak zelve wordt daargelaten*, waarin de verandering heeft plaats gehad, uit die verandering eenig oordeel is op te maken? Doet dan de zaak zelve niets af?

Men oordeele. Destijds werden door wijlen Z. M. Willem II, misleid door eene ellendige *intrigue*, bij Pius IX klagten ingediend tegen Mgr. Laurent, als hadde hij aan het hoofd gestaan van oproerige bewegingen, die het Luxemburg's gouvernement schier hadden omvergeworpen. Op grond daarvan had de groot-hertog den bisschop Laurent uit zijn diocees verwijderd, en vroeg de groot-hertog aan den Paus de bekrachtiging dier verwijdering. De Paus op grond der vermeende misdaad van oproer belooft zulks.

Maar ziet, het blijkt weldra, dat Mgr. Laurent, wel verre van zich te hebben schuldig gemaakt aan oproer, integendeel het oproer uit alle kracht heeft tegengewerkt, en dat, door eene verfoeijelijk fijn gesponnen intrigue, *de oproermakers* de schuld van hun oproer hebben trachten te werpen op den man, die juist het oproer had doen mislukken. Daarin waren zij bij Z. M. Willem II in het eerst geslaagd Maar later, toen de zaak aan een geregtelijk onderzoek was onderworpen. en dat onderzoek aanleiding gaf tot een vonnis der regtbank, waarbij Mgr. geheel werd vrijgesproken, en de uitgebragte beschuldiging als laster werd gebrandmerkt; toen kon of mogt Pius IX niet toestemmen in de verwijdering van den valschelijk beschuldigden Bisschop; en verklaarde zich zelfs, als wij wel onderrigt zijn, Willem II bereid, den verjaagden Vikaris-Apostoliek terug te roepen. De plotselinge dood van Willem II heeft verhinderd, dat daaraan is gevolg gegeven.

En nu vragen wij den *Nederlander*, of de zaak zelve hier niets afdoet? En of in de verandering des Pausen in deze aangelegenheid, eene reden te vinden is, om den onderhandelaars met den Paus wantrouwen tegen Z. H. in te boezemen? [illegible] verschoonden om zijne onbekendheid met deze aangelegenheid, dan zouden wij hem van ondankbaarheid of van tegenstrijdigheid moeten beschuldigen. Mgr. Laurent toch verdedigt met den Paus de *anti-revolutionnaire* partij in Luxemburg. Zijne bestrijders, zijne beschuldigers, zijne belagers integendeel zijn de mannen van de *revolutionnaire partij*, die in het jaer 1848 op het punt hebben gestaan om de demokratische en welligt socialistische republick in Luxemburg uit te roepen. De *Nederlander* zal toch niet verlangen, dat de Paus regt en billijkheid schendt ten dienste der revolutionnaire partij in Luxemburg.

De *Amsterdamsche Courant* meldt uit 's Hage dat de heer L. J. A. van der Kun, inspekteur van den waterstaat, naar Brussel is vertrokken, om aldaar met den heer Mazeu te onderhandelen, over de voorbereidende maatregelen tot aansluiting van Nederland en Belgie, door middel van den elektro-magnetischen telegraaf.

De heer E. Wenckebach alhier zal thans werkelijk zijn plan volvoeren tot oprigting van eene elektro-magnetische telegraaflijn van Rotterdam naar Hellevoetsluis en Brouwershaven.

De Regering heeft besloten de vestingen Koevorden, Bourtange en Langakkerschans geheel te verlaten. De vestingen Breda, Bergen op Zoom, Maastricht en Venlo zullen in staat van verdediging blijven, naarmate het belang des lands dit vereischt, en met inachtneming van mogelijke bezuinigingen. Ook ten aanzien der vestingen aan den IJssel heerscht verschil van meening. Den 11 dezer had te Bourtange de verkooping plaats van de rijks-poorten en bruggen. De zoogenoemde Friesche poort werd voor *f* 400, de Munstersche voor *f* 365 en de vier bruggen voor *f* 580 verkocht. De koopers der bruggen zullen verpligt zijn tegen 1 Maart dezelve door aarden dammen te doen vervangen.

's GRAVENHAGE, 20 Dec. Gisteren heeft de hooge raad, uitspraak doende in de zaak van den heer L J. Enthoven, te 's Gravenhage, tegen de erven van Z. M. Koning Willem II, waarbij van deze geëischt wordt *f* 86,227, de firma L. J. Enthoven en C°. in vrijwaring geroepen; blijvende de kosten gereserveerd tot de uitspraak ten principale, waarover alsnu eerlang de pleidooijen zullen aanvangen.

LEYDEN, 20 Dec. Bij den Boekhandelaar J. H. Zitman is uitgekomen *een Woord van Waarheid, Ernst en Liefde aan het einde van het jaar*, waarin een voorstel wordt ontwikkeld en ter overweging aanbevolen om alsnog de zaak van het Huiszittenhuis in der minne bij schikking te regelen. (*L. C.*)

's HERTOGENBOSCH, 20 Dec. De rampvolle en onzedelijke water-oorlog is wederom begonnen; wanneer toch zullen de daden van geweld, door de bovengelanden doorgaans uitgeoefend (wel is waar tot eigen behoud) door de hooge Regering worden tegen gegaan met het daarstellen van eene voor allen zoo noodzakelijke uitwatering? Voor eenige dagen heeft men den Groenendijk *doorgestoken*, waardoor het land van Megen werd onder water gezet en kwam het water zeer hoog tegen de lager liggende Meerkade, welke andere gemeenten van water bevrijdt, doch ook deze kade onderging gisteren hetzelfde lot. Daardoor overstroomen nu hier in de omstreken wederom eene massa landerijen.

TILBURG, 20 Dec. De alhier gehouden finale verkooping van 40 perceelen onroerende goederen, gelegen noord- en zuidwaarts van en langs den steenweg van hier op Breda en nagelaten door Z. M. Willem II, heeft in massa opgebragt de som van *f* 34,375. Het landgoed Dongenwijk met de omgevingen, alles te zamen groot 129 bunders, heeft *f* 11,900 opgebragt; de groote pannebakkerij en toebehooren, groot 67 bunders, *f* 4,200; eene nieuw gebouwde schaapskooi, met huizing en landerijen, te zamen groot 163 bunders, *f* 3,400, enz.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Zaturdag 20 December.

In deze zitting is het voorstel omtrent de loting der leden tot het opmaken van den rooster van aftreding behandeld. De Kamer heeft met 28 tegen 3 stemmen beslist, dat de eerste aftreding in 1853 zal plaats hebben, en vervolgens de voorgestelde wijze van loting met algemeene stemmen aangenomen; tegen de aanneming van het jaar 1853 voor de eerste aftreding hebben gestemd de heeren: van Nispen van Pannerden, de Jonge van Ellemeet en van Foreest.

In dezelfde zitting heeft de bedoelde loting plaats gehad, waarvan de uitslag is, dat zullen aftreden:

in 1853 de heeren: de Bruijn, Verhey van den Bogaard, van Aylva van Pallandt, van Lidth de Jeude, Philipse, van Rijckevorsel, Borski, Bosch van Drakestein, van der Lek de Clercq, van Swinderen, Cost Jordens, de Sitter en de Villers de Pité.

In 1856 de heeren: van den Dries, van Sasse van Ysselt, [illegible] van Hiltsthorst, Boxman, Blankenheijm, 't Hooft, van Beeck Vollenhoven, van Wessem, d'Ablaing van Giessenburg, van Andringa de Kempenaar, van Roijen, Tonckens en Beerenbroek;

In 1859 de heeren: van der Beken Pastcel, van Nispen van Pannerden, van Rhemen van Rhemenshuizen, van Weel, de Brauw, van Foreest, Iusinger, de Jonge van Ellemeet, Martens van Sevenhoven, van Eijsinga, van Heeckeren van Wassenaar Cremers en Regout.

De beraadslagingen over de Wets-Ontwerpen tot bekrachtiging van de provinciale belastingen en over de nog aanhangige en naturalisatie-weten, zijn bepaald op Maandag aanstaande des voormiddags ten elf ure. Na afloop van die beraadslagingen zullen de diskussien over de begrootings-wetten voor 1852 aanvangen.

TWEEDE KAMER.

Avondzitting van Zaturdag, 20 December

AANNEMING VAN HET TRAKTAAT MET BELGIE.

Nadat in deze zitting de diskussien over het traktaat in komité waren voortgezet en ten einde gebragt, is in publiekzitting over het wets-ontwerp gestemd en is alstoen het verdrag *aangenomen* met 34 tegen 21 stemmen.

Voor de heeren: Lotsy, Borret, Schooneveld, Schiffer, van Lynden, Hoffman, Godefroi, van Walcheren, Wintgens, Baud, Taets van Amerongen, Ypey, Engelen, Dirks, Stolte, Groen, van 's Gravesande, de Lom de Berg, van Nispen, Slicher, Gevers van Endegeest, de Fremery, van der Linden, Meeussen, Provo Kluit, Mackay, Heemskerk, van Heiden-Reinestein, van Hasselt, Blussé, de Limpens, van Wylick, van Voorst en Boreel van Hogelanden.

Tegen de heeren: van Hoëvell, van Hall, Metman, Poortman, van der Heyden, Botz, van Goltstein, de Man, Gouverneur, van Doorn, van Dam, van Zuylen, Dullert, Dommer van Poldersveldt, Moraaz, Smit, Hugenholtz, van Eck, Sloet tot Oldhuis, Hengst en Luyben.

Afwezig de heeren Blaupot ten Cate, Reinders, Zijlker, Westerhof, van der Veen, Huguenin, Jongstra, van Akerlaken, Bachiene, Anemaet, Jespers, de Poorter en Storm.

De heer van Zuijlen van Nijeveld verzoekt, overeenkomstig het Reglement van orde, aanteekening in de notulen dat hij zich met het gevallen besluit niet heeft vereenigd.

De heer van Doorn merkt op dat hij dit voor zich-zelf overbodig acht, daar uit de dagbladen de stemming blijken zal.

De heer de Man doet hetzelfde verzoek als de heer van Zuijlen. Dien overeenkomstig wordt besloten.

Na kennisgeving van eenige ingekomen petitien wordt de Vergadering tot nadere bijeenroeping gescheiden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Dec. Heden is een groot aantal kiezers opgekomen om hunne stembilletten in de bussen te werpen. Men heeft daarbij geene de minste wanorde kunnen bespeuren. De nationale garde was talrijk opgekomen om de rust te handhaven, die, in weerwil van het voorbeeldeloos gedrang, geen oogenblik is verstoord geworden.

— Wegens den grooten toevloed van kiezers aan de bureaux, waar de stembiljetten worden uitgegeven, was bepaald: dat de stembilletten zouden worden afgeleverd Zaturdag van 8 ure des morgens tot des middernachts, en ook Zondag van 8 ure des morgens tot des avonds 4 ure; voorts dat het tijdstip tot inlevering der stembilletten eveneens werd verlengd tot Zondag avond ten 6 ure.

— De stemming van de meeste regementen des legers is bekend. Het resultaat is: 226,661 *ja*; 16,348 *neen*; 845 blanko.

Bij de vloot is het tot dusver bekende resultaat: 14,679 *ja*; 4830 *neen*; 417 blanko.

Bij de 2e divisie van het Parijsche leger was het resultaat: 12,625 *ja*; 95 *neen*.

Dit maakt 1 *neen* tegen 135 *ja*.

— Mgr. de aartsbisschop van Mans heeft zijne onderhoorige geestelijken uitgenoodigd, om krachtig mede te werken tot de herkiezing van Lodewijk Napoleon. Ook hebben Mgrs. de bisschoppen van Saint-Brieuc en Caen zich voor Lodewijk Napoleon verklaard.

— Onder den titel: *volledig en authentiek verhaal der gebeurtenissen van December* 1851, heeft de heer Granier de Cassagnac eene brochure in het licht gegeven, die zeer lezenswaardige bijzonderheden behelst over den *coup d'état* van 2 December.

De Eerw. Pastoor Darras, die een talentvol auteur wordt genoemd, heeft mede eene brochure geschreven over den stand der zaken. Hij bewijst daarin dat eene diktatuur voor Frankrijk noodig was, hetzij van den President, hetzij van de Vergadering.

— De *Univers*, de *Patrie*, de *Presse* bevatten heden alle dringende artikelen ter bevordering van de stemming ten gunste van Louis Napoleon, of liever gezegd ten gunste van de partij der orde tegenover de anarchie.

De volgende bladen hebben zich tot dusverre van alle beoordeeling over de stemming onthouden: *Journal des Débats*, *Ordre*, *Union*, *Opinion Publique*, *Siecle*, *Assemblée nationale*, *Journal des villes et des campagnes*, *Gazette de France*.

— Een der Parijsche bladen had eenen brief medegedeeld, die van groote ingenomenheid met den President der Republiek getuigde, en door den generaal Cavaignac zou zijn geschreven. Hetzelfde blad behelst thans het volgende schrijven van den minister van binnenlandsche zaken: »Mijnheer de redakteur! Terwijl het gouvernement elken aanval op de regerings-staatkunde verbiedt, zou het daarentegen ook onvoegzaam handelen, zoo het valsche of ongestaafde verklaringen van adhæsie liet openbaar maken. Ik heb de zekerheid bekomen, dat de brief, dien gij aan den generaal Cavaignac toeschrijft en in uw blad van heden gedeeltelijk mededeelt, nimmer door hem geschreven is. Het gouvernement, niemands gemoedelijke overtuiging door verrassing voor zich willende winnen, geeft u last, deze verklaring in uw eerstvolgend nommer op te nemen."

— De berigten uit de departementen luiden bij voortduring gunstig.

— Op dezen oogenblik zijn 35 departementen in staat van beleg verklaard.

— Merkwaardig is een artikel van den heer Granier de Cassagnac, in de *Constitutionnel* geplaatst, ter verdediging van den maatregel van 2 December. Men leest daarin:

»Frankrijk heeft gedurende 60 jaren het ongeluk gehad en de schande ondervonden van de prooi te zijn der vrijmetzelaarsloges, der klubs en der geheime genootschappen; de regering van een der grootste Staten der wereld diende tot mikpunt aan de nachtelijke kogelgieters, en havelooze ellendelingen, die geen frank ja zelfs geen hemd bezaten, beschikten over den troon van Lodewijk XIV en van Napoleon!

»Dit alles is Goddank voorbij; de politieke minderheden zijn uiteen gejaagd; de leden der geheime genootschappen zijn gearresteerd; wanneer Frankrijk zelf — met zijn landvolk, fabriek-arbeiders en havenbewoners — revolutien wil maken, dan zal het zulks doen; het is in zijn regt, waarvan het op eigen risiko gebruik zal maken; — maar het is ten minste geen minderheid van vertegenwoordigers of van zamenzweerders meer die de instellingen zal omver werpen, gelijk de Janitsaren van Konstantinopel hunnen soepketel omsmeten.

»Nog eenmaal, de 2e December 1851 is de dag der bevrijding; van dien dag af behoort Frankrijk zich zelven toe.

»Zoodanig is de beteekenis van de daad van 2 December, wat den algemeenen toestand van Frankrijk betreft; zie hier hare waarde met betrekking tot de vestiging des gezags:

»Twee fondamenteele gebreken zijn in onze zeden en in onze staatkundige instellingen, in 1789 en 1815 ingevoerd door dweepers, zonder ondervinding van zaken,

opgevoed in de school der ideologen van de vorige eeuw.

»Vooreerst vereenigde men alle politiek gezag op de geletterde minderheden, schrijvers, advokaten, prokureurs notarissen, geneesheeren, kandidaten van alle fakulteiten, pennelikkers en papierbederwers van allerlei oorsprong. Deze soort van lieden heeft voorzeker zijne waarde, maar zij zijn ook vrij lastig, vooral wanneer zij de baas zijn. Zij zijn onrustig, weelig, ligt beweegbaar, eergierig, en prikkelbaar; zij offeren de openbare orde aan hunne trotschheid op, en stellen roekeloos den vrede der wereld in de waagschaal om een volzin. Aan de geletterde minderheid, bijgestaan door een onzinnig onderwijs-systeem hebben wij de verflaauwing in het geloof, de verachting van alle gezag, en die ijsselijke stelsels van het socialismus te danken, waarin de letterkundige niets meer ziet dan eene edele werking van den geest, maar waar het gezond verstand al spoedig datgene ontdekt wat de feiten op zulk eene treurige wijze aan den dag brengen, t. w. moord, plundering en den triumf van het laag gemeen.

»Deze geheele geletterde klasse moest noodzakelijk worden beteugeld, gematigd en verbeterd in de uitoefening van het politiek gezag, door werkzame en eenvoudige klassen, die niet beheerscht worden door ongeregelde eerzucht, noch door de begeerte naar onlusten en opstand. Maar 't is niet alleen gematigdheid, kalmte, geduld en ondervinding, die de landelijke bevolking in de staatkunde zal aanbrengen, zij zal er vooral kracht aanbrengen. Eene regering, die berust op millioenen stemmen, zal niet zoo ras vernietigd worden als eene regering aangenomen en gedekreteerd door eene Vergadering. Zij is de regtvaardige eigendom van iedereen, van den kleine als van den groote, van den onbekende als van den beroemde. De zamenzweerders vreezen haar, en de soldaten verdedigen haar. Waarom heeft Louis Napoleon Bonaparte in 1851 de soldaten voor zich gehad? — Omdat hij in 1848 de landlieden op zijne zijde had.

»Vervolgens hadden de hervormers van 1789, hunne eerzucht verbergende onder eene schijnbare vrees voor de vrijheid, de koninklijke magt, de centrale en alles bewegende magt, de bron en drijfveer van allen vooruitgang in Frankrijk, van alle kracht beroofd en het staatsgezag in de Vergaderingen overgebragt. Eene onbedachtzame bestudering van het Engelsch gouvernement, dat volgens de meening van Lodewijk XVIII en zijn hof, niets was dan een gevolg van de anglomanie van 1787, deed dat gebrek in de organisatie in 1815 weder opkomen en bestendigen. Wij waren Engelschen door onzen regeringsvorm, maar wij waren het noch door onze instellingen, noch door onze zeden, noch door ons karakter.

»Voorwaar de openbare redenaars, de eerzuchtigen, de najagers van roem en eerambten vonden hunne rekening bij dien regerings-vorm, die het lot der zaken en het bestuur des lands overleverde aan een half dozijn parlementaire aanvoerders, slimme *condottieri*, wier onzekere diensten werden betaald uit hunne dienstbaarheid aan de kroon; en men begrijpt thans de waarde die de heer Thiers hechtte aan zijn beroemd stelsel, *de Koning regeert, maar bestuurt niet*, omdat het Thiers tot een monarch gemaakt, en den Koning tot een speelpop verlaagd zou hebben.

»De ondervinding heeft geleerd, wat de parlementaire Vergaderingen, vooral in een zoo verdeeld land als Frankrijk, van dat oppergezag maakten, dat zij zich hadden aangematigd. Kuiperijen, inwendige twisten, koalitien, de val van drie troonen, de opkomst der demagogie; ziedaar sedert 1789 de vruchten van de regering der Vergaderingen!"

»Welnu, de *coup d'état* van 2 December vernietigt deze twee kankers van onze staatkundige inrigting; hij geeft aan de politieke minderheden het tegenwigt der landelijke meerderheden, en maakt de Vergaderingen tot raadgevers, in plaats van tot tyrannen van het uitvoerend bewind!"

— De *Patrie*, het blad van het ministerie, bevat het volgende: »Het werk der algemeene verbetering, sedert den 2den December ondernomen, wordt met ijver voortgezet en allengs voltooid. Van de stoffelijke behoeften der volksmassa's ontgaat niets aan het bestuur. Reeds is melding gemaakt van de aanwijzing van fondsen voor het uitvoeren van spoorwegen en openbare gebouwen. Binnen kort zal het gouvernement gelden voor de verbetering, de volmaking en voltooijing der voornaamste binnenlandsche waterkommunikatien aanwijzen. De zeehavens zullen niet worden vergeten; vooral die, waarin eene zeer gewigtige handelsbeweging zamenloopt, en welke door hare ligging tot uitwegen voor onze produkten dienen, hebben de zorg des gouvernements tot zich getrokken. De scheepvaart op eene rivier, die onder de drukst bezochte wegen van Europa behoort en waarover meer handels-artikelen vervoerd worden dan over alle andere rivieren van Frankrijk, vorderde ook de zorg des bestuurs, en dit is daarin niet achterlijk. De Rhône zal aan hare uitmondingen verbeterd worden; deze groote vraag is opgelost; een eenvoudiger plan is opgemaakt, en er zullen fondsen voor dit werk worden beschikbaar gesteld."

— De konstitutie is thans gereed en, naar men wil, reeds op de landsdrukkerij, onder toezigt van den heer de Saint Georges, die voor de geheimhouding verantwoordelijk is, gedrukt. Van goederhand verneemt men, dat de konstitutie alleen het werk van Lodewijk Napoleon is, hebbende hij de leden der Kommissie slechts over haren vorm geraadpleegd.

— Lodewijk Napoleon zal eenige zijner plannen, met betrekking tot het leger, ten uitvoer leggen; de soldaten zullen eene vermeerdering van twee stuivers daags zakgeld erlangen; de soldij der gendarmen wordt met 100 francs verhoogd en 230 nieuwe brigades gendarmerie opgerigt. De jaarlijksche kosten schat men op 45 a 50 millioen francs.

— De drukpersvrijheid baart thans eenige zorg aan de regering. Zij schijnt besloten te hebben de censuur te behouden, doch daarbij aan de bladen eene zekere vrijheid van beoordeeling en redenering te willen laten. De wijze, waarop de censuur thans wordt toegepast, kenteekent ongehoorde strengheid. Zelfs het *Journal des Débats*, een blad, dat de meest gematigde taal voerde en voeren wil, ziet zich daardoor genoodzaakt het stilzwijgen te bewaren.

— Het ministerie van binnenl. zaken heeft thans eene algeheele organisatie ondergaan; het is de 4de sedert de laatste 15 jaren.

— De President houdt zich bezig met een plan betreffende bad- en waschinrigtingen te Parijs.

— Sedert eenige dagen zijn verscheidene personen in hechtenis genomen. Daaronder behooren de HH. Beaune, broeder van den afgevaardigde, L. Watripon, even als de vorige een barrikadeheld, en tevens met den heer Gouache, redakteur van het roode dagblad *la Revolution*; Vaillant en Lebègue, sektie-hoofden; Guérin, lid van het Europesche komité te Londen; Levoyer en H. Auxbourg, barrikadehelden. Deze arrestatien staan in verband met de ontdekking van geheime genootschappen. Bij een van de gearresteerden heeft men ontvlambare stoffen gevonden, waarmede men de huizen in brand wilde spuiten.

— De tijdingen uit de provincien spreken van de waarschijnlijkheid eener ontzaggelijke meerderheid voor Louis Napoleon onder de landelijke bevolking; de gunstige stemming der geestelijkheid ten aanzien van den President brengt hiertoe veel bij. De legitimisten in het Zuiden schijnen nog al getrouw aan de instruktie, om geen deel te nemen aan de stemming.

— De volgende heeren zijn kandidaten voor de vakante fauteuils aan de Fransche akademie van de heeren Dupaty en de St. Priest: A. de Musset, Ponsard, Janin, Philarètes Chasles, Mazères, de Falloux en Berryer.

— Men verzekert dat de heer Thiers verzocht heeft in Frankrijk naar zijne woning te mogen terugkeeren; vooral omdat zijn oponthoud te Londen tusschen Mazzini en de familie Orleans in, welligt aan al wat hij deed, verkeerde uitleggingen zou doen geven.

— Sedert de revolutie van 1848 hadden de printenwinkels de liederlijkste platen voor hunne glazen uitgestald. Tegenwoordig echter wordt zulks ten strengste geweerd en al dat vuil door de politie opgehaald. Tegelijkertijd is eene overgroote menigte socialistische en zedelooze boekwerken in beslag genomen.

(*Per telegraaf*). PARIJS, 21 Dec., 12 ure. De ijver der kiezers om hunne stemmen te komen uitbrengen, is steeds buitengewoon groot. De grootste kalmte blijft te Parijs heerschen.

Het schijnt dat de meerderheid der Parijsche kiezers zich voor den President zal verklaren. Overmorgen ten 10 uur begint de opening der stembussen, en Dingsdag hoopt men den uitslag te vernemen.

MADRID, 15 Dec. Men wil dat bij de regering het ontwerp bestaat, om bij gelegenheid van de bevalling der Koningin, die ongeveer tegen den 20 dezer wordt te gemoet gezien, eene uitgebreide amnestie te verleenen.

— De spoorweg-linie van Aranjuez zal in handen van den staat overgaan.

— De *Heraldo* spreekt van een nieuw protest van Lord Howden, den Britschen gezant, tegen de jongste regeling der koepons-betaling.

— Er is weer spraak van eene wijziging van het kabinet; de heeren Isturitz en Bravo Murillo zouden met de zamenstelling van een nieuw ministerie worden belast; evenwel zou er niets tot stand komen dan na de herstelling van hare H. M. van hare bevalling.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Dec. Ll. Dingsdag avond zou Dr. Cumming, Schotsch Predikant alhier, te Birmingham eene voorlezing houden over de wonderen, die de voormalige Engelsche doch thans katholijke geestelijke, Dr. Newman, als in den tegenwoordigen tijd geschied, voordroeg. De spreker heeft Dr. Newman tot redetwisten uitgenoodigd, en deze zou aan die uitnoodiging gehoor geven, en ter bestemder plaatse verschijnen. De levendige belangstelling is hierdoor nog aanmerkelijk gestegen.

— De *Morning-Advertiser*, de *Sun* en de *Standard*, die vroeger den *coup d'état* onvoorwaardelijk goedkeurden, laken dien maatregel thans even sterk. Men zegt, dat de oorzaak van de veranderde opinie dezer bladen is, dat zij zich later herinnerd hebben, dat Louis Bonaparte Paus Pius IX op zijn troon hersteld heeft.

— Het laatste nummer van de *Illustrated London News* is in Frankrijk in beslag genomen; het bevatte een hoofdtooneel van de jongste onlusten te Parijs, benevens het portret van Louis Bonaparte, waarboven eene verscheurde konstitutie, omringd van bajonetten.

— Kossuth is bij zijne aankomst te New-York met 31 kanonschoten begroet. Dezelfde stoomboot bragt Lola Montes aan en het resultaat der loterij van de gouden staven. Dit alles wekt de openbare nieuwsgierigheid in de hoogste mate op.

— Berigten van Valparaiso tot 25 Okt. melden dat het leger der rebellen, sterk 13,000 man, door de regeringstroepen verslagen en een groot gedeelte derzelve gedood of gevangen genomen is.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 20 Dec. Brieven uit Hamburg spreken van eene nieuwe nota, welke door Rusland aan Denemarken zou gezonden zijn, om dit gouvernement aan te sporen zich te haasten om een einde te maken aan de verschillen met Duitschland door eenige inwilliging te doen.

— Te Bonn is H. Maandag voor het eerst de justitie-verordening toegepast, dat het publiek niet meer wordt toegelaten tot bijwoning van de uitoefening der doodstraf, en is eene exekutie geschied in tegenwoordigheid van eene delegatie der regterlijke magt en van twaalf getuigen, daartoe aangewezen door de stedelijke regering.

Hij die het eerst op deze wijze de doodstraf onderging, was zekere Piet Cajet, die twee vrouwen vermoord had. De guillotine was opgerigt op eene binnenplaats van het Stadhuis.

— De Beijersche Eerste Kamer heeft den 17 Dec. mede het wetsontwerp aangenomen van eene leening van 38 millioen, tot dekking der kosten van de aan te leggen spoorwegen.

— Het besluit van den Duitschen Bond, om aan Engeland eene nota in te dienen betreffende de staatkundige uitgewekenen daar te lande, is genomen met 12 tegen 5 stemmen.

BERLIJN, 21 Dec. De Tweede Kamer heeft gisteren beraadslaagd over het verdrag van 7 Sept. In de volgende zitting, 5 Jan., zal over het geheele ontwerp worden gestemd, de artikelen zijn alle goedgekeurd.

— De *Tyroler Bote* berigt dat er te Verona talrijke arrestatien hebben plaats gehad, onder anderen van den rijksten bankier der stad, bij wien men ettelijke schuldbrieven der Mazzinische leening heeft gevonden.

ITALIE.

Tijdingen uit Rome melden, dat het Fransche bezettingsleger aldaar, in handen van den Generaal Gemeau de verklaring heeft afgelegd, dat zij de herkiezing van Lodewijk Napoleon wenschte.

De *Gazzetta Piemontese* spreekt het gerucht tegen, dat in de omstreken van St. Julien, in Savoije onlusten zouden zijn uitgebroken.

De heer de Foresta, minister van justitie, heeft den 17 in de Sardinische Kamer een wets-ontwerp op de drukpers aangeboden, waarin het gouvernement gemagtigd wordt om dagbladen, die buitenlandsche vorsten of mogendheden beleedigen, te doen vervolgen. Men denkt dat de Kamer in weerwil van de oppositie der uiterste linkerzijde, deze voordragt zal aannemen.

BELGIE.

BRUSSEL, 21 Dec. De Kamer van Vertegenwoordigers heeft gisteren met eenparige stemmen (75) de begrooting van openbare werken voor 1852 goedgekeurd.

— Het verslag der centrale sektie over het handelstraktaat met Nederland gesloten, is thans openbaar geworden. Daaruit blijkt, dat de sektie gemeend heeft aan de Kamer de aanneming van het verdrag niet te kunnen voorstellen. Vier leden zijn *tegen*, drie *voor* het traktaat gestemd.

Aanstaanden Dingsdag zal de Kamer van Afgevaardigden er over beraadslagen. Twaalf leden zijn reeds ingeschreven om er tegen te spreken.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 22 December.

OVERLEDEN (17 Dec.): J. Nieuwenhuis, 64 j. — (18 Dec.): J. M. Ter Haar, geb. van Woudenberg, 46 j. — C. R. van Nie, geb. Roode, 67 j. — J. C. Gabriel, geb. Kampferaath, 6 w. — G. Roos, geb. Staal, 54 j. — F. G. W. van Hasselaar, 23 j.

Van 15 tot 20 December 1851 zijn ingeschreven:

Voltrokken Huwel.	32.	Levenloos aangegeven Zonen	6.
Geborenen	135.	dito dito Dochters	9.
Overledenen	114.	Elders overl. en alhier ingeschreven	3.

Totaal	Gehuwde Paren	2233.	Sedert primo Januarij 1851.
	Geborenen	8088.	
	Alhier overledenen	5933.	
	Elders overl. en alhier ingeschr.	307.	

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		20 DEC. 4½ u.	gebl.	22 DEC. 4½ u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	57 11/16	57 11/16	57¼	57 11/16
Dito Dito	3	67⅛	67⅛	67¼	67¼
Dito Dito	4	88	87⅞	88	87 15/16
Dito Obligatien O. I.	4		87		
Amortis. Syndic.	3½		87¾		
Handel-Maatschappij	4½	107½			
Aand. Rijn-Spoorweg			92		
Aand. Holl. S. M.			58		
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		47 11/16	47⅞		
FRANKRIJK, Obligatien	3	59 13/16	60 5/16	61¼	61⅛
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5	16	15 15/16	16 1/16	16 1/16
Dito Dito 510		16	16	16 1/16	16 1/16
Dito Onbep. Stukken		16	16	16 1/16	
Dito	3	39 3/16	39 5/16	39 7/16	
Dito Binnenl. 2400 P.		36¼	36⅛	36½	36 7/16
Coup. *Ardoins*		8 3/16	8⅛	8 3/16	
Passive		5	5		
Fransche Uitgest.		5	5		
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4		34	33 13/16	34	33 13/16
Dito Dito		33 7/16	33 7/16	33 5/16	33 7/16
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	104⅝	104½	104¾	104¾
Dito Dito 1828 en 1829		103½	103½		
Cert. bij d°. 1831 en 1833			94⅛	94¼	
Dito [illegible]	4½	98⅜			
Dito bij *Hope*	4	87⅛	87⅞	88	
Dito bij *Stieglitz en C°.*		87 13/16	88		
Dito bij id. 5de Serie	4	87¾	88		
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6		64⅝	64¼	
Cert. van dito			64¾		
POLEN, Aand. à fl. 500		149			
Dito met Lot. 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		3 13/16	4	4 7/16	4⅜
PRUISSEN, Aand. met Lot. fl. 50 *f*					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	72	72⅛	72⅞	
Dito	2½				
Dito Nieuwe	2½	37½	37 1/16	37 13/16	
Dito Nieuwe	5	78½	79⅜	79¼	79⅜
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Letter B		78	78⅝	78¾	78¾
Aand. met Loting fl. 500 *f*					
Nieuwe dito 250					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIË te Londen 1824	5	94			
Dito Leening 1843	5	91	91½		
Dito £ 200					
PERU	4½				
MEXICO	5	24 13/16	24⅝	24 13/16	24⅝
VENEZUELA 6 pCt. nu	3		34½		
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1½	14 9/16	14⅝		
ECUADOR			2 13/16	2⅞	

1 pCt. Spanje 16 1/16, ⅛; Louis. 5 pCt. 97¼.

Over het geheel was de markt zeer levendig: Binnenl. fondsen waren alle bij geanimeerden omzet goed prijshoudend. In Oostenrijksche en Fransche was veel kooplust, blijvende beide soorten cirka 1 pCt. hooger dan Zaturdag. Van Spaansche waren Binnenl. 3 pCt. aanvankelijk iets flaauwer, doch blijven met veel kooplust nog zelfs een weinig aangenamer en de overige soorten waren alle goed prijshoudend, alleenlijk valt de vooruitgang der Amerikaansche Bank-Aktien te vermelden, welke door groote kooporders cirka ¼ pCt. hooger blijven.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 3 pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f*	55⅞	Livorno	2/m.	*f*	78⅛
„	zigt	„	56¼	Napels	„	„	78¼
Bordeaux	2/m.	„	55½	Petersburg	„	„	1,81
„	½/m.	„	55¼	Weenen	6/w.	„	27¼
Madrid	3/m.	„	241½	Augsburg	„	„	35
Cadix	„	„	242½	Frankfort	„	„	97¾
Seville	„	„	239½	Hamburg	2/m.	„	34¾
Bilbao	„	„	240½	„	zigt	„	55 1/16
Lissabon	„	„	40¾	Londen	2/m.	„	11,72½
Porto	„	„	40¾	„	zigt	„	11,80
Genua	2/m.	„	46⅜	Rotterdam		„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 20 Dec. Belg. leen. 2½ pc. 51; 5 pc. 98⅞; [illegible], 5 pc. 100; Spanje Ard. 1 pc. 15⅞; Binnenl. 3 pc. 36¾; Coupons —; Rom. Leening 80⅞.

PARIJS, 20 Dec. Fransche 3 pc. 65,90; id. 4 pc. —,—; 5 pc. 102,25; 5 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Actien 2575,—; Belg. 1840, 5 pc. —; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. 100,75; Spanje, Buitenl. 3 pc. 40¾; Binnenl. 3 pc. 37⅜; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 975,—; 1849 —,—; 1851 905,—; Haïti —,—; Rom. Leening 82.

MADRID, 16 Dec. Spanje 3 pc. 37; Ardoins 5 pc. 16¼; Uitg. Schuld 8⅜; Coupons 7⅞.

LONDEN, 20 Dec. Cons. kont. 96⅞ a 97, optijd 96⅞ a 97; Bras. 94 a 96; 1829/39 93 a 95; 1843 — a —; Den 3 pc. 77 a 78; N. L. 5 pc. 100 a 102; Ecuador 3 a 3½; Gren. 14 a 14½; Uitgest. 3½ a 3¾; Mexico 26¾ a 27; Peru 4 pc. 89 a 90; Uitgest. 45½ a 46; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 33 a 34; 3 pc. — a —; Rusl. 1822, 5 pc. 110 a 112; (N.) 4½ pc. 102 a 102½; Spanje 5 pc. 20¾ a 21; 3 pc. 40 a 40¼; Coupons — a —; Passive 5 a 5¼; Holl. 2½ pc. 59 a 59½; 4 pc. 89¼ a 89¾; Venez. 35 a 36; Uitgest. 11 a 12.

WEENEN, 20 Dec. Met. 4½ pc. 83; 5 pc. 93¾; Bank-Actien —.

BERLIJN, 20 Dec. Schuldbr. 3½ pc. 88¼; Loten 119¾; Rusl. Stiegl. 4 pc. 94¼; Pools. 4 pc. 82¼; Loten fl. 200 19½; id. fl. 300 144½; id. fl. 500 85.

HAMBURG, 20 Dec. Rusl. Eng. Leen. 107½; Stiegl. 4 pc. 89; Spanje, Ard. 5 pc. 15⅜; Binnenl. 3 pc. 34.

FRANKFORT, 20 Dec. Met. 5 pc. 76; 4 pc. 58½; 2½ pc.; 37½; Bank-Actien 1177; Darmst. Loten fl. 50 82⅜; id. fl. 25 28¼; Badensche Loten fl. 50 60⅛; id fl. 35, 35⅛; Nassausche 26¼. Holl. 2½ pc. 58; Werk. Sch. 4 pc. 89; Sijndic. 3½ pc. 88¼.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 22 December.

GRAANMARKT.

Tarwe tot vorige prijzen met minder handel; verkocht in Entr.: 129 ℔ Rijn *f* 245; in Cons.: 130 ℔ witb. Poolsche *f* 295; 130 ℔ o. Gelders. *f* 255; 122 ℔ Vriess. *f* 202.

Rogge in een doen; verkocht: 116 ℔ Gedroogde *f* 190.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie in April ek. 55½; Sept. en Oct. 56½ £. *Raapolie* op 6/w. *f* 33; Vliegend *f* 32, 1°. Mei ek. *f* 32¼, ⅜; Sept. *f* 33½; Oct. *f* 33⅝; Nov. *f* 33¾. *Lijnolie* op 6/w. *f* 32¼; Vliegend *f* 31¼, 1. *Hennepolie* op 6/w. *f* 38. *Raapkoeken* per 1040 st. 60, 64. *Lijnoeken* per 104 st. *f* 8½, 12

LEIDEN, 20 Dec. Boter van *f* 28 tot 32 pr. vierde vat; Oude Tarwe *f* 7,80 tot 8,00; Nieuwe Tarwe *f* 8,00 tot *f* 8,30; Rogge *f* 6,40 tot 6,80; Gerst *f* 4,80 tot 5,00; Haver *f* 3,00 tot *f* 3,60; Paardeboonen *f* 4,80 tot 5,00; Duiveboonen *f* 5,80 tot 6,00, het Ned. Mud.

LONDEN, 19 Dec. *Koffij*. Met geringe vraag. Native Ceylon is thans op 38 s. 6 d. a 39 s. te noteren. Plantage soorten zijn mede iets lager afgegeven In andere soorten ging zeer weinig om. Voor zeilende ladingen Brazil vordert men 38 s. 6 d en voor Domingo in loco 37 s. a 39 s.

Suiker. Uit de hand werden omgezet, ca. 3000 kn. blond Havana tot 33 s. a 34 s.; voor zeilende ladingen blond Havana was vraag tot 17 s. 6 d. a 21 s. 6 d. voor N°. 11 a 17 en 19 s. 6 d. a 21 s. voor wit Brazil, doch tot deze prijzen zijn moeijelijk verkoopers te vinden.

In *Tin* had eene goede omgang plaats en tot 81 s. a 81 s. 6 d. voor *Banka* en 80 s. voor *Straits*.

Hollandsche *Boter* flaauw en 2 s. lager; beste Vriesche 58 s. a 92 s.; beste Hollandsche 70 s. a 74 s.; Kamper en Zwolsche 74 s. a 78 s.; Bossche 64 s. a 66 s.; Groninger en Geldersche 64 s. a 68 s.

Hollandsche *Kaas* met tragen aftrek op de vorige prijzen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Het schip Theodora en Sara, Kapt. A. van Oosteroom, van Batavia herwaarts gedestineerd, is den 17den dezer, tusschen Goudstaart en Eddijstone overzeild en gezonken, doch het volk gered en te Plymouth aangebragt.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 20 Dec. J. Kooij, Pollux, Batavia. - J. Knaap, Zeevaart, id. - P. Verschuur, Hendricus Gerardus, id. - N. P. J. Mathese, Waldemar, Alicante. — 21 Dec. D. Boelhouwer, Java's Welvaren, Tjilatjap. - P. F. Lange, Nicolaas Witsen, Suriname.

HELVOET, 20 Dec. M. Wildenburg, Maria, Rédon. — 21 Dec. L. van der Weyden, Visscherij en Handel, Lissabon.

BROUWERSHAVEN, 20 Dec. P. G. Pott, Alblasserdam, Batavia. - J. Hensing, Jacoba, id. - B. P. Martens, Vier Gezusters, id.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 22 Nov. op 13° N.Br., 25° 30' W.L. Riga, Kapt. Witt, van Rott. naar Bat. Den — op 11° N.Br. 25° W.L. Neptunus, Kapt. Rouffaer. van Amst. naar Bat.

Kapt. Boelhouwer, van Tjilatjap in Texel binnen rapporteert gepraaid te hebben. Den 21 Nov. op 5° 0' N.Br.. 21° 26' W.L. Goede Verwachting, Kapt. Zeijlstra, van Liverp. naar Batavia aan boord was alles wel.

Kapt. Schwede, van Livorno in Texel binnen, rapporteert den 18 Dec., op 49° 35' N. Br. 3° 40' W. L. gepraaid te hebben: het schip Willem Jacobus, Kapt. Maasdijk, van Rotterdam naar Abbeville. — Kapt. van der Linden, van Batavia in Texel binnen, rapporteert den 15 Dec. bij Hastings gepraaid te hebben, het schip Mentor, kapt. de Kok, van Rotterdam n. Odessa.

CARGA LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Zeevaart, Knaap: 5,100 b. Koffij, 1,163 kenn. Suike, 593 sch. Tin, 1,251 b. Bindr N. H. M. — Veronic, Welger. 4,577 b. Koffij, 1,521 kann. Suiker, 693 sch. Tin, 1 partij Sapanhout, 1,981 b. Bind, N. H. M.

TJILATJAP, Java's Welvaren, Boelhouwer: 6,777 b. Koffij, 4,024 k. Thee, 593 sch. Tin, 782 b. Bindr. N. H. M.

ROTTERDAM.

BATAVIA, Alblasserdam, Pot 4,380 b. Koffij, 2,431 kann. Suiker, 785 sch Tin, 1,028 boss. Bindrottingen, N. H. M.

BATAVIA, Jacoba, Henzing 6,188 b. Koffij, 1,639 kann. Suiker, 696 sch. Tin, 1 822 b. Bindrottingen, N. H. M.

BATAVIA, Graafstroom, van Santen 2,000 b. Koffij, 2,260 kann. Suiker, 587 sch. Tin, 1,903 b. Bindrottingen, N. H. M.

BATAVIA, Prinses Sophia, Pellenwessel: 6,732 b. Koffij, 1,476 kann. Suiker, 685 sch. Tin, 725 boss. Bindrottingen, N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 22 December in lading naar:

Keulen	H. Holst, Coln N°. 2.
„	H. van Stockum, Drachenfelts.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.
Dusseldorp, Neus en Urdingen	W. van Booven, Niederrein N°. 1.
Mainz	J. B. Hartman, Mainz N°. 3.
Weesel	F. Beijer, Wilhelmina.
Manheim	H. Santheuvel, Waarheidsvriend.
Antwerpen, Brussel Gent. enz.	G. J. Koekoek, de Goede Verwachting
Antwerpen, enz.	P. Verwilligen, de 2 Gebroeders.

MANNHEIM, 19 Dec. aangekomen:
Kapt. J. M. Kimpel, Hermann, van Amsterdam.

Bij de Redaktie van *de Tijd* is ontvangen vo[or] Mgr. Canoz, Bisschop *in part. infid.* van Tamasus [en] Vikarius apostoliek van Maduré:

Van Mevr. S. *f* 10, van Mej. V. *f* 3, van [de]n Eerw. heer J., pastoor in de parochie van Breda *f* [..], van den heer T. *f* 50, van M. S. *f* 5, van T. N. *f* [..]

ADVERTENTIEN.

(1580) Heden ontvingen wij de treurige tijding [van] het verongelukken van onzen oudsten en geliefden Z[oon] JOHANNES BAPTISTA HENDERICUS, op zijne 4e he[en]reis naar Batavia, aan boord van het schip *Elisa[beth] Antonia*, Kapt. VEENSTRA. Hij was een veelbelo[vend] jongeling; had met roem zijne studie aan he kw[eek]school te Amsterdam volbragt en stond in achting [bij] zijne leermeesters en kapitein. De hoop op een zalig [we]derzien is alleen in staat om de smart van ons ou[der] hart te leenigen. Dat hij ruste in den Heere.

WORMERVEER, Jn KRAMER.
19 December 1851. H. KRAMER,
geb. VAN WI[..]

Eenige kennisgeving.

(1581) Heden overleed ons geliefd jongste Zo[ontje] FRANCISCUS IGNATIUS, in den jeugdigen le[eftijd] van 18 maanden.

AMSTERDAM, J. SCHOEMAKER.
20 December 1851. B. A. F. SCHOEMA[KER,]
geb. MEN[..]

Strekkende deze mede als bijzondere kennisgevin[g aan] vrienden en bekenden, zoowel binnen als [buiten] deze stad.

(1582) Voor de vele blijken van deelneming [be]toond wegens het overlijden van mijnen waarde[n echt]genoot, betuig ik bij dezen, mede namens mijne [kin]deren en Behuwdkinderen, mijnen hartelijken da[nk].

AMSTERDAM, A. SIEBELHOFF,
20 December 1851. Wed. J. H. S[..]

Men vraagt tegen Februarij of eerder een **KO[..] BAKKERSKNECHT,** tegen Inwoning en Salaris naar bekwaamheid. De eischten zijn goed gedrag, Roomsch Catholijk e[n] willig tot alle werkzaamheden. Adres *franco* [..] persoon bij G. DE SMIT te Katwijk a/R.

(1584) De Diakonie der R. K. Gemeente te G[..]gen is, ten einde te voorzien in hare finantiëele b[..]ten, te rade geworden, en heeft van Z. M. de [..] autorisatie verkregen, om eene **LOTERIJ** met[..] te houden van daartoe geschikte en bruikba[re voor]werpen.

Zij neemt diensvolgens de vrijheid in het bel[ang der] Diakonie, waaraan een Gesticht van Liefde ver[bonden] is, hare Katholijke Landgenooten ten vriend[elijkste] uit te noodigen tot deelneming in haar poge[n, door] het haar *toezenden van* de bedoelde *voorwerpen* [of] *aankoopen van loten.*

De verloting zal denkelijk plaats hebben in d[e eerste] helft van Januarij.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn de vol[gende] Nieuwe Werken te bekomen:

DER KATHOLIK bei den Gnadenquellen der [..] oder die Lehre von den Heiligen Sakramenten [..]tert durch Beispiele aus dem Leben, aus der H. [..] und der Legende, durch Erzählungen, Para[beln,] Gleichnisse, sowie durch passende Schrift un[d ..]stellen. Ein Handbuch für Religionslehrer, K[..]ten und Prediger, zugleich ein Hausbuch zu[r ..]renden und erbauenden Lekture für Christ[liche Fa]milien von LUDWIG MEHLER. Regensburg 1851.

Van dit werk zijn nu reeds dit jaar uitgekomen [..] in 8° welke verkrijgbaar zijn tegen den prijs van [..] nog een deel dat spoedig volgen zal, is dit werk [..]

HISTORISCHER KATECHISMUS [..] Ganze Katechismus in Historisch-wahren [..] für Kirche, Schule und Haus von JOHAN E[..] Schaffhausen 1851, 3 Theile 8°.

DES CHRISTEN PILGERSTAB auf [..] in die Ewigkeit. Gedrängter Inhalt der vol[..] Missionspredigten nebst Unterricht und Ge[..] Gottliebende und heilbegierige Seelen, von [..] MERK. Einsiedeln 1851.

Voorts onderscheidene Duitsche **KERKBO[EKEN]**

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker [..]